

Zabytkowy dworzec kolejowy

Współrzędne: Szerokość - 53.134336, Długość - 23.135748

Budynek dworca kolei warszawsko- petersburskiej powstał po 1862 roku, ale pierwsze plany budowy linii kolejowej, pojawiły się już w 1835 roku. Nie zrealizowano jednak tych zamierzeń, głównie z niechęci cara Mikołaja I do budowy żelaznych dróg. Dopiero w 1852 roku przystąpiono do jego budowy. Głównym projektantem tej linii był Stanisław Wysocki (1805-1868) - pionier polskiego kolejnictwa. Przy budowie zatrudniono 15 tys robotników i do wojny krymskiej, która to na jakiś czas przerwała imponująco szybkie tempo prac, wydano 18 mln rubli. Wreszcie 18 września 1862 roku, ze stacji kolejowej na warszawskiej Pradze odjechał pierwszy płatny pociąg osobowy. Przemknął przez Białystok, Wilno. Po 38 godzinach dojechał do Petersburga, pokonując 1000 km.

Wróćmy jednak do białostockiego obiektu, który uznawany był za jeden z najelegantszych dworców na tej linii. W pierwszych latach funkcjonowania kolei ruch pasażerski nie był zbyt duży. W tygodniu kursowały zaledwie dwa pociągi z Warszawy do Białegostoku (w niedzielę i czwartki). Wzmożenie przewozów w następnych dziesięcioleciach spowodowało konieczność jego rozbudowy pod koniec XIX wieku. Poprawiono funkcjonalność, dobudowując pawilony dla klasy II i III. Przestronne, jasne wnętrza, ozdobione stiukami ściany i sufity zapewniały liczne wygody. W poczekalni I klasy podróżni odpoczywali na szezlongach, wyściełanych aksamitem. Mogli się również przespać, a w ekskluzywnej restauracji zamówić wszystko, co dusza zapagnie. Nadszedł jednak 1915 rok, a wraz z nim niemieckie oddziały.

Wówczas wycofujące się wojska rosyjskie spaliły cały budynek. Po odzyskaniu niepodległości został on odnowiony. W 1924 roku Maria Dąbrowska pisała (...) cieszymy się, że wnętrza dworca tak pięknie odnowiono, Warszawa przecież nie ma takiej sali bufetowej. Wysoka, śmigająca białymi ścianami ku sufitowi, pod którym płoną jaśniejsze misy lamp. Na tle olbrzymich okien, szafirowych od zmierzchu, piętrzą się na bufecie stogi ognistych pomarańczy (...)"

Podczas drugiej wojny światowej został on zbombardowany. Odbudowany w latach 1946-1949 nie odzyskuje jednak dawnej świetności. Dopiero w 1989 roku przystąpiono do generalnego remontu i modernizacji budynku. Prace zakończone zostały w 2004 roku. Obecnie choć nie jest tak bogato wyposażony jak w czasach carskich, może jednak urzec swoją elegancją oraz oryginalną formą z zewnątrz, a podróżnym zapewnić, w czystym, i przestronnym wnętrzu, spokojnie oczekiwać na swój pociąg. Parę lat temu według rankingu Gazety Wyborczej dworzec PKP w Białymstoku został uznany za najpiękniejszy tego typu obiekt w Polsce. Każdy może sprawdzić czy rzeczywiście wart był tej oceny.

Unikalne pocztówki przedstawiające Dworzec kolei Petersbursko- Warszawskiej i inne obiekty Białegostoku w różnych okresach historycznych można

Zabytkowy dworzec kolejowy

zobaczyć na specjalnej stronie [Archiwalne Podlasie](#)

Dworzec dawnej Kolei Petersbursko-Warszawskiej znajdujący się przy ul. Kolejowej, został wpisany do rejestru zabytków pod nr: A-238 z 28.05.1985 i z 31.01.1996. W jego skład wchodzi :

- dworzec kolejowy, 1860
- budynek ekspedycji kolejowej, 1890